

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Jussi Ylitalon puhe Pohjois-Pohjanmaan maakuntapäivillä 8.11.2022

Arvoisat ministerit ja maakunnan väki,

Kiitos eilisille loistaville puhujille ja tämän päivän tuleville alustajille.

Eilen keskityimme varautumiseen ja Suomen geopoliittiseen tilaan maailmankartalla, tänään sukellamme erityisesti talouden näkymiin, tulevaisuuden mahdollisuuksiin Pohjoisessa ja kulttuurin vaikutukseen alueen elinvoimalle ja ihmisten jaksamiselle.

Muutama sana edunvalvonnasta:

Olemme lähteneet rakentamaan edunvalvontaamme kokonaan uudelta pohjalta. Nykyään maakuntaliitosta löytyy edunvalvontaryhmä, joka valmistelee vaikuttamisen kärkiä maakuntaliiton poliittiselle puolelle ja alueemme kansanedustajille.

Jatkossa maakuntaliitto vastaa Oulun vaalipiirin maakunnan kansanedustajien puheenjohtajavuorolla edunvalvonta-asioiden valmistelusta kansanedustajille. Haluamme tarjota ajankohtaisimman tiedon maakuntamme näkökulmasta edustajiemme käyttöön. Lisäämme läsnäoloa pääkaupungissa päätöksentekopaikoilla ja virastoissa.

Kansallisen vaikuttamistyön lisäksi rakennamme suoria poliittisia suhteita Euroopan eri alueiden poliitikkoihin ja Brysselin päätyyn. Olemme ottaneet aktiivisen etunojan erityisesti Perifeeristen merellisten alueiden liitto CPMR:ssä. CPMR on Euroopan vaikutusvaltaisin alueita edustava vaikuttamiskoneisto, jolla on 150 Euroopan aluetta jäsenenään 24 eri maasta.

CPMR on jakautunut aluekomissioihin ja maakuntaliittomme toimii Itämeren komission pääsihteerin työnantajana. Pääsihteeri toimittaa tehtävänsä Brysselissä ja on tiiviissä yhteistyössä komission jäsenalueiden kanssa. Saamme Itämeren komissiosta lisää vääntövoimaa Euroopan pöytiin ja asioiden valmisteluun Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston lisäksi, jossa tehdään arvokasta työtä mm. metsäasioiden ja koheesiopolitiikan saralla.

CPMR ja pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkoston kautta, olemme alkaneet tiivistämään yhteistyötämme naapuriin Ruotsiin ja Norjaan pohjoisiin maakuntiin.

Ruotsin Norrbottenin maakunnan aluekehityksestä vastaavat viranhaltijat ja poliittista johtoa vieraili luonamme viime viikolla. Eilisen sähköpostivaihdon perusteella kummallakin osapuolella odotukset ovat korkealla yhteistyön edistämisessä.

Kuntien poliittinen- ja virkamiesjohto tullaan kokoamaan jatkossa yhteen kaksi kertaa vuodessa. Tapaamisissa on tarkoitus käydä läpi ajankohtaisia aiheita ja joukkoistaa edunvalvonnan kärkiä, tarvitsemme entistä useamman suun toistamaan pohjoisen viestiä.

Maakuntana tulemme korostamaan paikkaamme Suomessa ja vahvistamme läsnäoloamme läntisessä maailmassa.

Hyvät kuulijat,

Epävarmuuden aikoina elämässä tarvitaan myös hopeareunusta, johon tarttua. Hopeareunuksen tässä maailman ajassa tarjoavat pohjoisen tulevaisuuden näkymät, joihin perehdymme erityisesti Lapin Kauppakamarin puheenvuorossa. Liisa Ansala tulee kertomaan meille pohjoisten alueiden 160 miljardin investointimahdollisuuksista ja Pohjoisen Suomen näkymistä, potentiaalista, jota myös ulkoministeri Pekka Haavisto korosti omassa puheenvuorossaan.

Olemme lähteneetkin valmistelemaan pohjoisen naapurimaakuntien kanssa yhteistä ehdotusta pohjoisen ohjelmasta. Ohjelman viestiä tullaan tuomaan kansanedustajaehdokkaille ja tuleviin hallitusohjelmaneuvotteluihin. Pohjoinen tarjoaa turvaa ja toimeliaisuutta koko Suomelle ja Euroopalle.

Muutama sana energiasta,

Energiainvestointien koko voi nousta maakunnassamme jopa kymmeneen miljardiin, jos olemassa olevat tuulivoimasuunnitelmat ja potentiaali toteutuvat, puhumattakaan muista energialähteistä kuten ydinvoimasta ja aurinkoenergiasta.

Ylimääräinen energia tarvitsee varastointitapansa ja tällä hetkellä ylimääräisen sähkön muuttaminen vedyksi on todennäköisin energian säilömuoto. Vety toimii alustana ja raaka-aineena kemianteollisuuden eri tuotteille.

Vetytalous tulee vaikuttamaan suuresti vientitaseeseemme. Jatkossa emme ole enää riippuvaisia tuontiöljystä, tuotamme itse oman polttoaineemme. Pohjanlahti voi todellakin olla uusi Persianlahti.

Ensisijaista onkin miettiä juuri nyt, kuinka saamme kotiutettua entistä suuremman siivun aluetalouteemme energiainvestoinneista, erityisesti päällä olevista myllyinvestoinneista niiden koko elinkaaren aikana.

Tuulivoiman osalta saamme hyödynnettyä noin kymmenen prosenttia myllyn elinajan tuotoista, jatkossa meidän tulee päästä kolmannekseen. Tämä on mahdollista.

Esimerkki betonirenkaista.

Suunnittelu, rahoitus, rakennus, ylläpito, purku koko elämänkaari tulee ottaa tarkisteluun ja hyötykäyttöön aluetalouden näkökulmasta. Tällä hetkellä isot ulkomaiset rahoittajat toimivat tuulipuistojemme rakentajina, tarvitsemme lisää suomalaista toimijuutta ja omistajuutta tuulipuistoihimme.

Emme ole myöskään energian tuottajareservaatti, olemme energiankäyttäjä ja jalostaja. Pystymme tarjoamaan teollisuudelle vakaan ja varman ympäristön sekä energian saannin. Nyt täytyy ajatella isosti!

Arvoisa maakunnan väki,

Tarvitsemme lisää muuttoperäkärrijen pitovoimaa. Muuttokärrijen pysyessä maakunnan sisällä ja suunnan tullessa muualta kohti pohjoista ratkaisemme osaltaan myös työvoiman saatavuuden haastetta.

Tässä merkittävässä pitovoiman lisäämisessä toimii parhaiten panostaminen kulttuuriin ja kulttuuritarjonnan monipuolistamisessa. Oulu 2026 ja laaja osallistujakuntien määrä tekee kulttuuripääkaupunkivuodesta todellisen kulttuurin ilmaston muutoksen. Kulttuuripääkaupunkivuoden kautta tavoitellaan laajaa kasvua luovaan teollisuuteen ja tapaamme toimia kulttuurityön mahdollistajina kunnissa. Kyse ei ole yksittäisestä vuodesta on kyse matkasta.

Pohjois-Pohjanmaa on Suomen neljänneksi suurin maakunta väestöluvultaan, mutta kulttuuriin käytämme 4.vähiten rahaa Suomen kunnissa. Tarvitsemme ajattelutavan muutosta, mutta myös valtakunnan isojen kulttuurihankkeiden ohjautumista pohjoiseen.

Kulttuurin kautta muodostamme minäkuvamme, kulttuuri luo alueellista identiteettiä ja kiinnittymisen kokemuksia. Täällä minä asun, täällä minulla on hyvä olla, tänne minä kuulun. Vahvistetaan kulttuurityön kautta pohjoista identiteettiä.

Kulttuuriin panostaminen on myös suora investointi ihmisten hyvinvointiin ja on parasta ennalta ehkäisyä. Vaikeina aikoina tarvitaan sitkoa, resilienssiä. Henkisiä voimavarojamme koetellaan ja altistetaan epävarmalle tulevaisuuden kuvalle kulttuuri ventiloii ja antaa meille hetkiä olla toisaalla.

Hyvät kuulijat, aika on erikoinen, muutos on jatkuvaa. Nyt jos koskaan tarvitaan yhtenäisyyttä ja huolenpitoa myös vieruskaverista. Ei kynnistytä maailman politiikan myllerryksessä, eikä vaivuta epätoivoon, meillä on kaikki mahdollisuudet onnistua, käyrät osoittavat pohjoista kohti. Tämä hetki on lainassa tulevilta sukupolvilta, tehdään hyvin.

Yhdessä Pohjoisen puolesta – kiitos!